

דוח ביקורת בנושא: תפקיד אחראי ביצוע

מהות התפקיד

בחודש מאי 2006 פרסמה המועצה מכרז (מס' 09/2006) למשרת עוזר מהנדס המועצה - לביצוע. את המועמדות והתעודות היה ניתן להגיש עד ל-15,6,06. במכרז זכה א'. הביקורת מעירה כי במועצה לא נמצאו מסמכי המועמדים וקורות החיים שלהם, פרוטוקול ועדת הבחינה עם שם הזוכה, הודעת המועצה למועמד על זכייתו במכרז והודעה לשאר המועמדים על כך שהם לא נבחרו.

ב-1,6,06 נחתם חוזה עם א'. לביקורת לא ברור כיצד נחתם החוזה עם א' ב-1,6,06 כאשר במכרז נדרשו המועמדים להגיש את מועמדותם עד ל-15,6,06, כך שלכל המוקדם המכרז לא היה לפני 15,6,06 ולכן תמוה כיצד החוזה נחתם עוד לפני המכרז עצמו. למחלקת משאבי אנוש לא היו הסברים לכך.

בחוזה שנחתם עם א' נכתב שהעובד יועסק בתפקיד של "מנהל תחום הביצוע ברשות" ולא בתפקיד "עוזר מהנדס המועצה - לביצוע" שזה היה התפקיד שלו הוא נבחר במכרז.

לביקורת לא הייתה אפשרות לבדוק מה ההבדל בדרישות התפקיד ובתיאור התפקיד בין שני התפקידים מאחר שברשות המועצה לא נמצאו המסמכים הנוגעים לדבר. בכל מקרה אין שום אפשרות שמועמד יזכה במכרז לתפקיד כלשהו והוא יועסק בתפקיד אחר. פעולה כזאת נוגדת את כל המהות של המכרז שתפקידו ליצור הזדמנות שווה לכל מי שעומד בכללי המכרז והאפשרות לזכות בו.

מאחר ובמחלקת משאבי אנוש לא נמצא תאור התפקיד של א' (מנהל תחום ביצוע) פנתה הביקורת לאגף הנדסה וביקשו לקבל את תאור התפקיד של העובד. תאור התפקיד של העובד כפי שהוא רשום באגף הנדסה הינו רחב ביותר והוא כולל בתוכו גם תפקידים שלא הופיעו במכרז לתפקיד "עוזר מהנדס המועצה - לביצוע". להלן תיאורי התפקיד:

- א. **יזום וקידום פרויקטים:** השתתפות בתכנון האסטרטגי של פיתוח המועצה, גיבוש צרכים, ייזום תכנון כללי וייזום תכנון מפורט להרחבות ישובים, כבישים, תשתיות, ומבני ציבור.
- ב. **הערכות תקציביות:** הכנת תכניות עבודה שנתיות לפיתוח, ניהול וקידום בקשות תקציביות מכל גורמי המימון והגדרת תקציב לפרויקט.
- ג. **בחירת קבלנים:** עריכת תכניות ומסמכי המכרז, פרסום המכרז, ניהול המכרז ובדיקת ההצעות, גיבוש ההמלצות לועדת מכרזים ודיווח לגורמי המימון.
- ד. **מעקב ביצוע ובקרת תקציב:** אחריות על תאומים לקראת ביצוע, אחריות על ההתקשרויות, השגחה על הביצוע, אישור חשבונות, מעקב ואחריות על ניצול התקציב ושחרור כספים מהגורם המממן.
- ה. **מסירת עבודות למחלקות ומשתמשי המועצה:** ניהול מסירת מבנים, תשתיות ופיתוח בתום ביצועם למשתמש, ומעקב אחר הבדק.
- ו. **סיוע שוטף לישובים בכל נושאי בינוי ותשתית ציבוריים:** ריכוז צרכים ועוץ לביצוע עבודות ע"י הישוב.
- ז. **סיוע שוטף למחלקות ואגפי המועצה בנושאי ביצוע:** ריכוז צרכים, יעוץ לביצוע אחזקת מבנים ותשתיות (אגף החינוך, מוסדות החינוך, האגף התפעולי, מחלקת רכש, המנכ"ל, הגזבר, המתני"ס והמועצה הדתית).

לעומת זאת תיאור התפקיד של "עוזר מהנדס המועצה - לביצוע" כפי שפורסמו במכרז בשנת 2006 היו:

1. הכנת מכרזים לתשתיות, פיתוח ובניה.
2. ניהול תקציבי והנדסי של עבודות תשתית, פיתוח ובניה.
3. קידום פרויקטים בכל נושאי תשתית פיתוח ובניה.
4. ייצוג הרשות בפני גורמי חוץ בכל עניין הקשור לביצוע פרויקטים.

מהשוואת תיאור התפקיד של "עוזר מהנדס המועצה" לעומת "מנהל תחום ביצוע" אפשר לראות שהיקף התפקידים של "מנהל תחום ביצוע" גדול בהרבה מהיקף התפקידים של "עוזר מהנדס המועצה" ומין הסתם גם דרישות התפקיד ל "מנהל תחום ביצוע" אמורות להיות גבוהות יותר מאשר לתפקיד "עוזר מהנדס המועצה" ולכן יכול להיות שא' לא עמד בדרישות התפקיד של "מנהל תחום ביצוע".

בחודש דצמבר 2012 פרסמה המועצה מכרז לתפקיד "ראש מטה תשתיות ופיתוח". בינואר 2013 נערך המכרז ובמכרז זכה צ' שעד אז עבד במועצה כעובד של החל"פ. גם כאן לא היו ברשות המועצה את רשימת המועמדים, קורות החיים שלהם ופרוטוקול ועדת הבחינה שבחרה בצ'.

רק ב-1,10,13 (10 חודשים לאחר המכרז) חתמה המועצה חוזה עם צ' לתפקיד "ראש מטה בניה ותשתיות". גם במקרה זה העובד מוגדר באגף הנדסה "כאחראי תחום ביצוע" (ולא "ראש מטה בניה ותשתיות") והוא בעצם החליף את א' בתפקיד (שעזב את המועצה). גם הגדרות התפקיד שלו נשארו זהות להגדרות התפקיד של א'. כלומר גם אצל צ' הוא נבחר לתפקיד מסוים ובפועל הוא מועסק בתפקיד אחר. יצוין כי במכרז בו זכה צ' כתוב במפורש בתיאור התפקיד, שהעובד יסייע לאחראי תחום הביצוע והוא גם יהיה כפוף למנהל תחום הביצוע.

המהנדס ציין בהתייחסותו שהחלפה הנ"ל לא הייתה מתוכננת, אלא נבעה מההכרח למלא את התפקיד של א', כאשר לדעת המועצה צ' היה בעל הידע והניסיון למלא את התפקיד.

המועצה צריכה להחליט האם ברצונה להעסיק את צ' בתפקיד של "ראש מטה תשתיות ופיתוח" בהתאם לתיאור ודרישות התפקיד שהופיעו במכרז בו הוא זכה, או לפרסם מכרז חדש לתפקיד "אחראי תחום ביצוע" בתקווה שצ' יזכה במכרז.

החוזה של צ' עדיין לא אושר ע"י משרד הפנים ולא ברור מתי הוא יאושר. הביקורת לא הצליחה לקבל תשובות מספקות לשאלות, מדוע עברו 10 חודשים ממועד זכייתו במכרז ועד למועד החתמתו על החוזה? מדוע גם לאחר שכבר נחתם החוזה הוא לא קיבל משכורת מהמועצה לחודש אוקטובר 2013 אלא רק משכורת ראשונה עבור עבודה בחודש נובמבר 2013? ומדוע החוזה שלו עדיין לא אושר ע"י משרד הפנים?

כאמור החוזה שנחתם עם צ' הוא על תפקיד "ראש מטה בנייה ותשתיות", בהגדרת תפקידו בפועל באגף הנדסה הוא מוגדר "אחראי ביצוע" וכך גם כתוב בשלט שעל דלת חדרו. לעומת זאת בשלט שתלוי בכניסה למועצה הוא מוגדר כ"מקדם פרויקטים" ובפרוטוקולים של ועדת המכרזים הוא רשום כ"אחראי פרויקטים". מין הראוי שהמועצה תחליט כבר מהי הגדרת תפקידו וכך ירשם בכל המקומות, כולל במחלקת משאבי אנוש שזה הרישום הקובע.

הטיפול במכרזים

כפי שאפשר לראות כל התפקידים של צ' קשורים למיזמים של אגף ההנדסה בתחום הבינוי, הפיתוח והתשתיות. אולם בפועל צ' משמש כ"רכז מכרזים" כאשר בנוסף לתפקידו בבחירת קבלנים (סעיף ג' בתיאור התפקיד) הקשורים להנדסה הוא גם מקבל הצעות מחיר מכל שאר האגפים והמחלקות במועצה כגון: רכש (קניית ריהוט לבתי ספר), בטחון (הקמת גדר ביטחון היקפית באחד הישובים), תברואה (עבודת שאיבת ביוב ופתיחת סתימות) ורווחה (הפעלת מועדוני טיפולית).

בנוגע למכרזים של אגף ההנדסה, צ' מקבל את ההצעות עורך אותן ומגישן לוועדת מכרזים. לעומת זאת את המכרזים והצעות המחיר שאינם קשורים לאגף ההנדסה צ' אינו מכין ומי שפונה לספקים השונים כדי לקבל מהם הצעות מחיר הוא אותו עובד שאחראי על אותו מכרז. צ' מקבל מאותו עובד את סכומי ההצעות השונות והוא מעביר אותן לוועדת מכרזים. כמו כן צ' מכין ועורך את פרוטוקול וועדת מכרזים ומזכירת אגף ההנדסה מדפיסה אותן.

עצם העובדה שרובם הגדול של המכרזים קשור להנדסה עדיין אינו הופך את אגף ההנדסה לגוף שאחראי על המכרזים במועצה ולדעת הביקורת יש להפריד בין הטיפול במכרזים של אגף ההנדסה שבהם יטפל צ' לטיפול של שאר המכרזים שבהם יטפל עובד אחר. מומלץ גם שיהיו שני פרוטוקולים שונים של ועדת המכרזים, הראשון עבור עבודות של אגף ההנדסה ובהם כאמור יטפל צ' מההתחלה ועד הסוף והשני עבור שאר המכרזים שלא קשורים לאגף ההנדסה ובהם יטפל העובד השני שיועד ובקיא בהכנת מכרזים ובעבודת ועדת המכרזים וגם ידאג להוצאת הפרוטוקול של ועדת המכרזים. אותו עובד גם יסייע לכל האגפים והמחלקות במועצה בהכנת המכרזים והצעות המחיר, ישלח את מסמכי המכרז (מכרז זוטא) ואת טפסי הצעות המחיר לספקים השונים, יקבל את ההצעות ויכין יחד עם מזמין המכרז את החומר לוועדת מכרזים.

בחודש פברואר 2014 התחיל צ' קורס "דיני מכרזים מוניציפליים" ובתחילת אפריל 2014 הוא סיים את הקורס, קיבל תעודה וכעת הוא בקיא בנוהל הכנת מכרזים. אם בכוונת המועצה שצ' יהיה רכז מכרזים כללי, שיטפל בכל המכרזים של המועצה ולא רק במכרזי אגף ההנדסה הוא לא יוכל לבצע באותו הזמן את כל התפקידים שהוא מבצע כיום במסגרת תפקידו כאחראי תחום ביצוע ועל כן יהיה צורך להעסיק עובד נוסף, שיעזור לצ' ויבצע את אותם תפקידים. נכון למועד פרסום הדו"ח עדיין לא החליטה המועצה מה לעשות.

מנכ"ל המועצה סירב להתייחס לטיטוט דו"ח הביקורת.